

Szegedi Törvényszék
7.P.21.386/2016/11.

A Szegedi Törvényszék a dr. Lantos Bálint Ügyvédi Iroda (ügyintéző dr. Lantos Bálint ügyvéd) által képviselt felperes neve... sz. alatti lakos felperesnek - a dr. Óvári Judit ügyvéd által képviselt alperes neve... sz. alatti székhelyű alperes ellen szerződés részleges érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében meghozta a következő

í t é l e t e t:

A keresetet *elutasítja*.

Kötelezi a felperest, fizessen meg 15 nap alatt az alperesnek 127.000,- (százhuszonhétézer) forint perköltséget.

Kötelezi a felperest, fizessen meg az államnak – külön felhívásra – 349.300,- (háromszáznegyvenkilencezer-háromszáz) forint eljárási illetéket.

A végzés ellen a kézbesítéstől számított 15 nap alatt van helye fellebbezésnek, amelyet kizárólag elektronikus úton - a Szegedi Ítéletábrához címezve, de a Szegedi Törvényszék útján – az űrlapbenyújtás támogatási szolgáltatás igénybevételével nyújthatnak be.

Amennyiben a fél nem elektronikus úton terjeszti elő a fellebbezését, az hatálytalan és úgy kell tekinteni, az elektronikus kapcsolattartásra kötelezett fellebbezést nem nyújtott be, egyúttal pénzbírsággal sújtja.

Tájékoztatja a feleket, a másodfokú bíróság az ítélet elleni fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el, ha azt a Pp. 251. §-ában vagy a 252. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott okból kell hatályon kívül helyezni.

A másodfokú bíróság az ítélet elleni fellebbezést akkor is tárgyaláson kívül bírálhatja el, ha azt a felek kérték, vagy a fellebbezés csak a perköltség, a le nem rótt illeték viselésére, vagy összegére vonatkozik, vagy csak az ítélet indokolása ellen irányul.

A másodfokú bíróság az ítélet elleni fellebbezést akkor is tárgyaláson kívül bírálhatja el, ha megítélése szerint az ügy eldöntése tárgyaláson kívül is lehetséges (bagatell fellebbezés).

I n d o k o l á s

A felperes, mint kölcsönvevő, az alperes, mint kölcsönadó 2008. augusztus hó 22. napján kölcsönszerződést kötöttek. A kölcsön összege 40.317,- CHF volt, a kölcsön összege vagy svájci frankban devizaszámlára, vagy forintszámlára volt utalható.

A szerződés a következő rendelkezést is tartalmazta: „Felek kijelentik és kötelezik magukat arra, hogy bármely elszámolási vita, illetve banki igény kielégítése esetére, vagy a jelen okirat szerinti kölcsönből mindenkor fennálló kölcsön és egyéb tartozás mértékére, a folyósítás tényleges időpontja, a teljesítési kötelezettség lejáratának megállapítása, valamint bármely egyéb, a közvetlen bírósági végrehajtás céljából szükséges tény, adat megállapítása tekintetében az adós banknál vezetett számlái és a bank nyilvántartási könyvei alapján készült közjegyzői okiratba foglalt tény, tanúsítványt fogadják el, mint közhiteles, aggálytalan tartalmú bizonyítékot.

Ennek megfelelően a kölcsön és járulékai nem, vagy nem szerződés szerinti megfizetése esetén a végrehajtás alapjául szolgáló, mindenkor fennálló kölcsön és járuléktartozás, továbbá a fent hivatkozott tényeket jelen okirat mellett, az adós banknál vezetett számláiról, illetve a bank nyilvántartásai, könyvei alapján készült közjegyzői okiratba foglalt ténytanúsítvány tanúsítja, amelynek elfogadására a felek jelen okirat aláírásával kötelezettséget vállalnak.

A felek/adós felkéri a jelen okiratot szerkesztő közjegyzőt, vagy egyéb illetékességgel bíró közjegyzőt, hogy a fenti kölcsönből fennálló kölcsön és járulékai, továbbá egyéb tartozása mértékét, továbbá a fent hivatkozott tényeket, adatokat esetleges végrehajtási eljárás kezdeményezése esetén, a bank felkérésére az adós banknál vezetett számlái, a bank nyilvántartásai, könyvei alapján és nyilvántartásba való betekintéssel közjegyzői tanúsítványba foglaltan tanúsítsa, e tekintetben a bankitok megtartásának kötelezettsége alól a felmentést megadják.” (szerződés I/4. pont).

A kölcsönszerződés megkötésének időpontjában a svájci frank forint árfolyama - az MNB deviza középárfolyama alapján - 144,4,- forint volt.

Az alperes 2015. április 17. napján a felperessel a DH1 és DH2 törvények alapján elszámolt, megállapította, a tisztességtelenül felszámított összeg 2.031,74,- svájci frank, amelyet a tartozásból levont. A kölcsönt forintosította és megállapította, a felperes összes tartozása 9.819.021,- forint. A felperes az elszámolás ellen jogorvoslattal nem élt.

A felfüggesztést követően továbbfolytatódó eljárásban a felperes módosított keresetében kérte a bíróságot, állapítsa meg, a felek között a kölcsönszerződés az rPtk. 205. § (2) bekezdése alapján nem jött létre, miután lényeges tartalmi elemekben nem volt a felek között egyező akaratnyilvánítás. Ezt arra alapította, a kölcsönszerződés mögött olyan befektetési jogviszony is meghúzódik, amelyről nem volt tudomása. Egy más perben keletkezett szakértői véleményre hivatkozva azt fejtegette, az alperes csak szintetikus devizával ellentételezett forinthitelt nyújtott, miután a mérlege alapján elegendő mennyiségű devizaforrása nem volt. Az alperesnek és a többi hitelintézetnek is folyamatos pénzügyi befektetéseket kellett végrehajtania a kölcsönszerződés futamideje alatt. Az alperes nem saját eszközéből adott kölcsönt, hanem további hitelviszony keretében teremtette meg arra a tőkét. Ebben a megközelítésben befektetőnek minősül, ugyanakkor a szerződésben erre vonatkozó megállapodás a felek között nem volt, ezért egyező akaratnyilvánítás hiányában a kölcsönszerződés nem jött létre.

Másodlagosan kérte annak megállapítását, a tényállási részben idézett szerződési kikötés tisztességtelen, a 18/1999. (II.5.) Korm.rend. 1. § j) pontjába és az rPtk. 209/A. § (2) bekezdésébe ütközik, miután az a bizonyítási terhet jogszerűtlenül, a fogyasztó hátrányára megfordítja. A másodlagosan érvénytelenné nyilvánítani kért szerződési rendelkezés határozathozatalig történő hatályossá nyilvánítását kérte „azzal, hogy az a fizetési kötelezettségek változására kihatás nélkül kiesik a szerződésből és a továbbiakban nem jelent kötelezettséget a felekre nézve.”

Az alperes a szerződés létre nem jöttének megállapítása iránti keresetváltoztatás elutasítását kérte, miután ahhoz nem járult hozzá, ugyanakkor a felperes azt a Pp. 146/A. § (1) bekezdésében írt határidő leteltét követően terjesztette elő. Érdemben kérte annak elutasítását is, részletesen hivatkozott a Kúria 6/2013. PJE határozat 3. pontjához fűzött indokolásra, amelynek értelmében a devizaalapú kölcsönszerződés esetében a hitelintézet, pénzügyi vállalkozás befektetési, szolgáltatási tevékenységet az adós részére nem végzett. Kérte a másodlagos kereset elutasítását is, kifejtette, a közvetlen bírósági végrehajtás elrendelése nem a támadott szerződési rendelkezésen, hanem a kölcsönszerződés közjegyzői okiratba foglalásán alapul. A közjegyzői ténytanúsítvány kiállításának alapjául a szerződési kikötés hiányában is az alperesi nyilvántartások, könyvek szolgálhatnak, a felperesi tartozás pontos összegének kimutatására kizárólag a szigorú számadású bizonylatok

alapján vezetett kimutatások alkalmasak. A támadott szerződési kikötés a Vht. 21. §-ában foglalt jogszabályi előírásoknak megfelel. Az ellenbizonyításnak a közjegyzői, azaz közokiratba foglalt ténytanúsítvánnyal szemben is helye van, ez nem fordítja meg a bizonyítási terhet.

A tényállást a csatolt iratok tartalma, valamint a Magyar Nemzeti Bank honlapján elérhető hivatalos devizaárfolyamok alapján állapította meg.

A felperes keresete *alaptalan*.

I./ Módosított, a teljes szerződés létre nem jöttének megállapítására irányuló keresettel összefüggő kifogás:

A kötelező jogi képviselő esetében az általános szabályoktól eltérően a felperes keresetét az alperes érdemi ellenkérelme előadását követő 30 napon belül változtathatja meg (Pp. 146/A. § (1) bekezdés). A felperes nyilatkozata után az alperes terjeszti elő ellenkérelmét (Pp. 139. §).

Az alperes érdemi ellenkérelme abban az esetben minősül előadottnak, ha az a per első, vagy folytatólagos tárgyalásán - a közvetlenség elvének betartásával – a bíró által ismertetésre, vagy az alperes által előterjesztésre kerül. Önmagában az a körülmény, hogy a tárgyalást megelőzően az alperesi írásbeli ellenkérelem akár közvetlenül az ő részéről, vagy a bíróság útján a felperesnek megküldésre kerül, az alperesi ellenkérelmet előadottá nem avanzsálja. Az kizárólag akkor tekinthető előadottnak, ha az a tárgyaláson ismertetésre, vagy előterjesztésre kerül. A per első tárgyalásán a felek jelenlétének hiányában iratismertetésre nem került sor, ezért nem tekinthető sem a kereset, sem az érdemi ellenkérelem előadottnak, az csak a folytatólagos tárgyaláson történt meg, amikor először a felperesi keresetmódosítások, majd az alperesi érdemi ellenkérelem került előterjesztésre, ezért a keresetmódosítás megengedett.

II./ A szerződés létre nem jötte:

Az alperes helytállóan hivatkozott a Kúria 6/2013. PJE határozat 3. pontjához fűzött indokolásra, amelynek értelmében a devizaalapú kölcsönök tipikus esetben nem tartoznak a befektetési, szolgáltatási tevékenység körébe, kivéve, ha a devizaalapú hitel egyben befektetési hitel is. A devizaalapú kölcsön nyújtása során a pénzügyi intézmény pénzt biztosít az adós számára nevesített, vagy nem nevesített célra, ezzel szemben befektetési, szolgáltatási tevékenység esetén a befektetési szolgáltató az ügyfél pénzével végez pénzügyi eszközre vonatkozó különböző műveleteket. Az alperes a felperes részére befektetési szolgáltatást nem nyújtott, nem a felperes pénzt kockáztatta, a pénzkölcsön lényege szerint az alperes adott át pénzt, illetve biztosított pénzt a felperesnek. Megjegyzendő, a per adatok alapján az sem volt pontosan megállapítható, a kölcsön deviza kölcsön, vagy devizaalapú kölcsönnek minősül, tekintve, hogy a felperes rendelkezésétől függött, deviza, vagy forintszámlára kéri a kikötött összeg átutalását. Ebben a körben a más felek között folyamatban volt perben készült szakértői vélemény indifferens.

III./ A szerződés I/4. pontjának érvénytelensége:

Arra is helyesen hivatkozott az alperes, a támadott szerződési rendelkezés megfelel a Vht. rendelkezéseinek és nem teszi a felperes teljesítését terheesebbé sem, illetve az általa hivatkozott hivatkozott "feketelistában" írt pontot sem meríti ki. A felperes nincs elzárva attól, hogy bármikor vitássá tegye tartozásának összegszerűségét. A közvetlen bírósági végrehajtási eljárás megindításának lehetősége kétségtelenül nem ezen a szerződési rendelkezésen, hanem a

kölcsönszerződés közjegyzői okiratba, azaz közokiratba foglalásán alapul. A perben semmilyen adat nem merült fel, hogy erre sor került.

A kifejtettekre tekintettel az alaptalan keresetet elutasította. Megjegyzendő, a részleges érvénytelenség esetén a hatályossá nyilvánítás értelmezhetetlen és egyben szükségtelen is, hiszen amennyiben ez a pont érvénytelen, úgy az a szerződés megkötésének időpontjára visszamenő hatállyal úgymond „kihullik” a szerződésből, hiszen az a nélkül is teljesíthető.

Miután a keresetmódosítás kapcsán a kölcsönszerződés egésze létre nem jöttek megállapítását kérte a felperes, ezért a pertárgy értéke a Kúria 5/2013. Polgári Jogegységi Határozatában foglaltak alapján a kikötött kölcsön összegéhez, annak forint ellenértékhez igazodott. A kölcsönszerződés megkötésének időpontjában 1 svájci frank ellenértéke 144,4,- forint volt, így a pertárgyérték – kerekítve – 5.821.800,- forint.

A felperes elvesztés lett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján perköltség fizetésére köteles, amelynek összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján állapította meg a ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban állóan 100.000,- forint + 27% ÁFA összegben.

A felperes illetékfeljegyzési jog kedvezményében részesült, ezért az előbbieket szerint megállapított pertárgyérték után számított 6%-os mértékű eljárási illeték megfizetésére kötelezte az Itv. 74. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM sz. rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Szeged, 2017. január 20.

dr. Lakatos Péter
törvényszéki bíró